

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρονται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γ ρ α φ ε ῖ ο ν τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἀπασιν τοῖς κ.κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἡμέραν ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν

Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Ἐὰ περὶ ἄλλα ἡμῖν χειρὸ γράφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δεῖ ἐπιστρέφονται. — Ἐνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορᾷ εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ

Αἱ μεταβάλλουσαι διέδωκαν οὐκ ἀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσιν γραμματοσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ζητήσατε τὸν ἄνδρα. — Μία Ἑλληνίς συγγραφεύς. — Ὁ ἔρωσ καὶ ἡ φυγὴ (ὑπὸ δις Κατρίνα Ψύχα). — Αἱ ταξιδεύουσαι Ἀμερικανίδες — Ἀσπασία (ἀπὸ τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Γ. Φιλαρέτου). — Δάκτυλα καὶ δακτυλίδια (ὑπὸ κ. Λουίζης Σωτή). — Ἀλληλογραφία. — Συνταγὴ — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ

Ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια, ὅπως εἰς κάθε ἐγκλημα τοῦ ὁποίου τὰ ἐλατήρια μένουσιν μυστηριώδη καὶ ἄγνωστα ὡς ὑπεύθυνος νὰ ἀναζητηθῆται ἡ γυνή. Τὸ «Ζητήσατε τὴν γυναῖκα» εἶναι μία συνηθεστάτη πλέον φράσις εἰς τὰ δικαστικὰ χρονικά, ὡς εἶναι συνηθεστάτος τίτλος εἰς τὰ καθημερινὰ χρονογραφήματα τῶν ἐφημερίδων.

Ἐν τούτοις ἂν κατωρθοῦτο αἱ προλήψεις νὰ χάσουν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην τὸ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος κράτος των, ἂν κατωρθοῦτο μία δικαιοσύνη ἀμερόληπτος νὰ ἀπονέμῃ ἐξ ἴσου τὰς εὐθύναις πρὸς γυναῖκας καὶ πρὸς ἄνδρας ἀδιακρίτως, ἂν κατωρθοῦτο ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πλάστιγγος νὰ ζυγίζεσθαι ἡ ἠθικὴ, ἡ ἀρετὴ, αἱ πλάνας καὶ τὰ ἐγκλήματα τῶν δύο φύλων, τότε τὸ ζητήσατε τὴν γυναῖκα θὰ μετετρέπετο εἰς ζητήσατε τὸν ἄνδρα, ὅχι πλέον διὰ τὰ ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα περιβάλλει ὁ πέπλος τοῦ μυστηρίου, ἀλλὰ δι' ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα μὲ τὸ νὰ τὰ ἐπολιτογράφησεν ἡ κοινωνία εἰς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῆς καὶ νὰ τὰ περιέβαλεν ἡ συνήθεια μὲ τὴν ἀκροτάτην ἐπιείκειαν, δὲν εἶναι διὰ τοῦτο ὀλιγώτερον ἐγκλήματα.

Εἰς τὴν κοινωνίαν μας, ὅπως ἄλλως τε εἰς ὅλας τὰς πολιτισμέναις κοινωνίας ὑπάρχουν δύο τάξεις ἀνθρώπων προγεγραμμένων, ἀνθρώπων δυστυχῶν, ἐναντίον τῶν ὁποίων

ἐγκληματεῖ ἡ πολιτεία, ὁ νόμος καὶ τὸ κοινωνικὸν καθεστῶς. Καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἰς ἐπίμετρον δὲν εἶναι ἰσχυροί, δὲν ἔχουν κανὲν ὄπλον ὑπερασπίσεως, κανὲν μέσον ἀποζημιώσεως, καμμὶν ἐλπίδα ἐπανορθώσεως τοῦ ἀδίκου, τοῦ ὁποίου πίπτουν θύματα ἀνεύθυνα καὶ ἀτυχῆ. Διότι προγράφονται καὶ καταδικάζονται ἀμετακλήτως παρ' ἐκείνων ἀκριβῶς, οἱ ὁποῖοι φέρουν τὴν εὐθύνην τῆς καταστροφῆς των, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἱ δράσται καὶ οἱ δημιουργοὶ τῆς καταστάσεως αὐτῆς.

Αἱ προγεγραμμέναι γυναῖκες καὶ τὰ νόθα παιδιά, ἰδοὺ τὰ θύματα ἀδίκων νόμων, ἀνισορροποῦ πολιτείας, ἐγκληματικῆς κοινωνικῆς καθεστῶτος. Ἐὰν τὰς πρώτας βαρύνῃ ἔστω καὶ μία ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν εὐθύνη διὰ τὴν φρικώδη ζωὴν, εἰς ἣν καταδικάζονται, τὰ δεύτερα ὅμως εἶναι ἐντελῶς ἀνεύθυνα καὶ μόνη ἡ πολιτεία, ἡ νομοθεσία καὶ τὸ κοινωνικὸν καθεστῶς φέρουν πλήρη καὶ ὀλόκληρον τὴν εὐθύνην τῆς ἰσοβίου ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς καταδίκης των.

Ὁ λόγος τοῦ ἐξ Ἀττικῆς πολιτευτοῦ κ. Ζυγομαλά, εἰς τὸν ὁποῖον ἔγεινε μνεία περὶ τῶν ἀδικιῶν καὶ τῆς τελείας ἐγκαταλείψεως τῶν γυναικῶν εἰς τὴν τύχην των, περὶ τοῦ ὁποίου ἔγραψα ἤδη, ὁ λόγος αὐτὸς ὠρμήθη ἀπὸ ἐν ἀδίκον, μὲ τὸ ὁποῖον σὺν τοῖς ἄλλοις ἡ Ἑλληνικὴ νομοθεσία κάμνει ἀκόμη δυσκολωτέραν τὴν θέσιν τῆς ὠρισμένης αὐτῆς τάξεως γυναικῶν ὡς καὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ γάμου γεννωμένων τέκνων.

Κατὰ τὸν νόμον αὐτόν, τὸν ὁποῖον ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν τὰ μὴ νόμιμα τέκνα δὲν χαίρουσιν τῶν εἰδικῶν προνομίων τῆς ἀπαλλαγῆς, εἰς τὰ ὁποῖα δικαιουνοῦται τὰ νόμιμα.

Ὁ Ἑλλήν νομοθέτης δὲν ἠρέσθη εἰς τὸ ὅτι ἡ ἀτελής νομοθεσία καὶ ἡ ἀστοργία ἐγκαταλείπει τῆς γυναικὸς εἰς τὴν τύχην τῆς ἀπὸ τῆς δωδεκαετοῦς ἡλικίας τῆς καὶ ἀνω

δημιουργεί εις αυτήν τήν εκτός του γάμου μητρότητα, με τὰς τρομεράς διὰ τὸ μέλλον συνεπειὰς της. Δὲν ἠρέσθη εἰς τὸ ἀδίκον, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ τὸ καθεστὸς αὐτὸ εἰς τὰ εκτὸς τοῦ γάμου γεννώμενα ἀνεύθυνα παιδιά, τὰ ὁποῖα δι' ὄλην των τὴν ζωὴν φέρουν τὸ στίγμα τῆς ἀτιμίας καὶ τῆς καταφρονήσεως. Δὲν ἠρέσθη εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς εκτὸς τοῦ γάμου μητρός χωρὶς υπεράσπισιν καὶ στήριγμα κατὰ τὰ ἔτη τῆς νεότητος, κατὰ τὰ ὁποῖα αὐτὴ μόνη διὰ τῆς ἐργασίας της ὀφείλει νὰ ἀναθρέψῃ τὸ παιδί της. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ γῆρας ἀκόμη, ὅταν δὲν δύναται νὰ ἐργάζεται πλέον, τὴν θέλει μόνην, ἔρημον, ἐγκαταλελειμμένην ἀσφόργως ἀπὸ αὐτὸν τὸν υἱόν, ὁ ὅποιος εἰς αὐτὴν καὶ μόνην ὀφείλει τὰς μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως φροντίδας, αὐτὴν τὴν ζωὴν, αὐτὰ τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως.

Καὶ οἱ νόμοι αὐτοὶ εἰσάγονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ὅλη ἡ Εὐρώπη, ὅλος ὁ πολιτισμένος κόσμος ἔχει ἐξαναστῆ κατὰ τοῦ ἀδίκου αὐτοῦ καθεστώτος. Εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν τὸ αὐστηρότατον τῶν κρατῶν, ἡ Γερμανία, ἔχει ψηφίσει νόμον, δι' οὗ ζητοῦνται αἱ εὐθύναι τοῦ πατρὸς εἰς τὰ εκτὸς τοῦ γάμου τέκνα, δι' οὗ ἡ ἀναζήτησις τῆς πατρότητος καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέουσαι ὑποχρεώσεις εἶναι ἤδη γεγονός τετελεσμένον. Εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ Ἀγγλίς ὑποχρεώνει δι' ἀδρᾶς ἀποζημιώσεως τὸν ὑποσχεθέντα ἀπλῶς γάμον καὶ μὴ τηρήσαντα τὴν ὑπόσχεσίν του. Εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ Ἀμερικὴ τιμωρεῖ αὐστηρότατα τὸν ἐπιβουλευόμενον τὴν τιμὴν πάσης γυναικός.

Βεβαίως ἡ Ἑλληνικὴ Βουλή ἀντελήφθη ἀμέσως τὸ αὐτοπὸν καὶ ἐπεδοκίμασε τὸν συνηγορήσαντα κατὰ τῶν ἀδικουμένων ρήτορα. Ἀλλὰ δὲν νομίζουν οἱ κ. κ. ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους, ὅτι πλὴν τῶν ρουσφετολογικῶν καὶ κομματικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐκάστοτε συζητοῦν καὶ ὑπὲρ τῶν ὁποίων τόσον καιρὸν χάνουν καὶ τόσην κατανάλωσιν ἀγορεύσαν κάμνουν, ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ἀρχίσουν καὶ αὐτοὶ νὰ μελετοῦν καὶ νὰ εἰσάγουν εἰς τὰ προγράμματα των ἀρχᾶς καὶ μέτρα προοδευτικὰ καὶ ἐκπολιτιστικὰ, τὰ ὁποῖα θὰ ἀνορθώσουν ἠθικῶς τὸν τόπον καὶ θὰ προσδώσου καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας πολιτευτὰς νέον γόητρον καὶ νέαν αἴγλην τιμῆς. Δὲν νομίζουν ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ἀνοιχθοῦν τὰ σωληκόβρωτα βιβλία τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας καὶ νὰ ἀναθεωρηθοῦν ὅλοι οἱ νόμοι, οἱ ἀντιγραφέντες ὡς ἔτυχε ἀπὸ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον καὶ τὸν Γαλλικὸν κώδικα, ὅπως ἔκαμαν καὶ κάμνουν ὅλοι οἱ πολιτισμένοι λαοί ;

Καὶ θὰ ἔχουν πολλὰ νὰ μεταρρυθμίσουν τὰ σχετικὰ μετὰ τὰς γυναικὰς καὶ τὰ παιδιά ἰδίως. Θὰ ἔχουν πολλὰ νὰ ἀναθεωρήσουν, ἐὰν λάβουν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὅταν ἐψηφίσθησαν οἱ ἐν ἰσχύει νόμοι, ἡ τιμὴ τῆς γυναικὸς ἐφυλάσσετο ἀκόμη ὀπίσω ἀπὸ τοὺς σιδηρούς φράκτας καὶ ἀπὸ τὰ αὐστηρὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τοῦ γυναικωνίου.

Θὰ ἔχουν πολλὰ νὰ μεταβάλλουν, ἐὰν λάβουν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ καιρὸς τῶν αὐτοδικιῶν ἐκ μέρους πατέρων καὶ ἀδελφῶν, τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ προσεβάλλετο παρῆλθε. Θὰ ἔχουν πολλὰ νὰ τροποποιήσουν, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ μαχαίρια καὶ τὰ πιστόλια, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἦσαν κόσμος καὶ τι-

μὴ διὰ τὸν φέροντα, σήμερον εἶναι ἀπηγορευμένα καὶ καταδικασμένα, εἰς τὰς μεγάλας τουλάχιστον πόλεις, καὶ ὅτι ἡ θεὰ των δὲν ἐπιβάλλει πλέον τὸ σέβας πρὸς τὴν τιμὴν τῶν ἀδυνάτων, τὸ ὁποῖον ἐπέβαλλε πρὸ ἐβδομήντα ἐτῶν.

Ἀντὶ λοιπὸν διὰ νόμων μεσαιωνικῶν νὰ ζητοῦν νὰ ἐπαναφέρουν τὰς τάξεις τῶν προνομιοῦχων καὶ τῶν θητῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἔχουν τὰς μεγάλας ἀρετὰς ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐδικαιοῦντο εἰς τοιαύτας διακρίσεις, ἅς φανοῦν χριστιανικώτεροι καὶ πατριωτικώτεροι. Ἐὰν θελήσουν μάλιστα νὰ κατέλθουν ὀλίγον βαθύτερον εἰς τὴν μελέτην τῆς ἰδίας των συνεδήσεως, ἐὰν θελήσουν νὰ ζητήσουν τοὺς ὑπευθύνους ὅπου πρέπει, ἐὰν ζητήσουν τοὺς ἀνδραγαθούς νὰ ἐξαίροῦν καὶ τοὺς ἰδίους ἐαυτοὺς των—καὶ ὄχι τὰς γυναῖκας, ὡς παραιτίους τῆς δυστυχίας τῶν εκτὸς τοῦ γάμου τέκνων, τότε τοὺς ἐπιβάλλεται νὰ ἀποδώσουν δικαιοσύνην διὰ μέτρων γενναίων καὶ μεταρρυθμίσεων ριζικῶν.

ΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Αἱ Ἑλληνίδες ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ κερδίζουν ἔδαφος εἰς τὴν φιλολογοῦσιν, ὅπως ἄλλως τε ἐκέρδισαν καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ εἰς τὰς τέχνας. Φυσικὰ αἱ ἐκπατριζόμεναι εἶναι ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι καὶ ἀναδεικνύονται ταχύτερα καὶ δύνανται νὰ ἐλπίζουσιν εἰς μέλλον καλλιτεχνικὸν καὶ φιλολογικὸν εὐρὺ καὶ ὠραῖον.

Ἡ Ἑλλὰς δυστυχῶς ἀκόμη δὲν παρέχει στάδιον προόδου καὶ προαγωγῆς οὔτε εἰς τὴν φιλολογοῦσιν, οὔτε εἰς τὰς τέχνας. Ἄν καὶ ὑπῆρξεν ἡ ἀρχαιοτάτη πατρίς τοῦ ὠραίου, ἂν καὶ τὸ αἰσθημα τοῦ καλοῦ εἰς τὰς Ἀθήνας ἰδίᾳ ἐκαλλιεργήθη ὅσον εἰς οὐδεμίαν ἄλλην χώραν τοῦ κόσμου, ὅμως σήμερον ἐνεκα τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ δασκαλισμοῦ καὶ τῆς σχολαστικῆς παιδεύσεως, ἡ ὁποία κουράζει καὶ ἐξαντλεῖ τὸν νοῦν κατὰ τὴν μικρὰν ἡλικίαν, οἱ Ἕλληνες καὶ αἱ Ἑλληνίδες διαβάζουσιν πολὺ ὀλίγον.

Καὶ δὲν διαβάζουσιν, διότι δὲν εἰδεύουσιν νὰ ἐκλέγουν, διότι δὲν ἔχουν κατὰ τὸ πολὺ ἰδέαν τῆς ἀληθοῦς τέχνης, διότι δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀντλήσουν εὐχαρίστησιν πραγματικὴν ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν. Καὶ οἱ ὀλίγοι, οἱ ἐλάχιστοι ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι σχετίζονται μετὰ τὰ βιβλία, ἐπειδὴ ἔμαθαν νὰ διαβάζουν καὶ νὰ ἐκλέγουν καὶ νὰ ἀγαποῦν τὴν ἀνάγνωσιν, σπουδάζοντες ξένας γλώσσας, δι' αὐτὸ καὶ προτιμοῦν νὰ διαβάζουν ξένα βιβλία ξένων συγγραφέων.

Οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς φημι τοὺς φυσικὰ ὑπὸ τοὺς ὄρους αὐτούς. Ἐὰν γράψουν, τοῦτο γίνεται, διότι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ γράψουν, διότι ὑπάρχει μέσα εἰς τὸ πνεῦμα καὶ εἰς τὴν ψυχὴν των κᾶτι, τὸ ὁποῖον ζητεῖ νὰ ἰδῆ τὸ φῶς, νὰ ἐξωτερικευθῆ. Ἀλλ' ὁ πόθος αὐτός καταπίπτει εὐθὺς ὡς ἡ παγερὰ ἀδιαφορία τοῦ κοινοῦ ψυχραίνει τὸν ἐργάτην τοῦ πνεύματος, ὁ ὅποιος βλέπει τὸ ἔργον του περιφρονημένον, χωρὶς κᾶν νὰ γίνῃ γνωστόν.

Δι' αὐτὸ ὅσοι κατώρθωσαν νὰ ἐπιβληθοῦν εἴτε εἰς τὰ γράμματα, εἴτε εἰς τὰς τέχνας καὶ νὰ ἐπιβάλλουν τὸ ἔρ-

γῶν των ἐξεπατρίσθησαν καὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τοὺς ξένους ὅ,τι τοῖς ἠρήθη ἢ ἰδίᾳ των πατρῶν.

Ἡ δις Κετίνια Ψύχα συμπληροῦσα τῶν Ἀθηναίων κόρη ἐψυχολόγησε, φκίνεται, τόσον καλὰ τὸ Ἑλληνικὸν κοινόν, ὥστε δὲν τοῦ ἔκχευε τὴν τιμὴν οὔτε τὰ πρῶτα φιλολογικὰ δοκίμιά της νὰ ἀφιέρωτῃ εἰς αὐτό.

Ἀπὸ ἐτῶν ἡδὴ, πρὶν ἢ οἰκογενειακῶς ἀφήσῃ τὰς Ἀθήνας καὶ ἐγκατασταθῆ εἰς Παρισίους ἔγραψεν ὑπὸ ψευδώνυμον εἰς Ἀγγλικά Περιοδικά. Ἐπειτα ἀφοῦ μετέβη εἰς τὸ Παρίσι, ἤρχισε νὰ γράφῃ γαλλικὰ καὶ ἡ Revue Bleue, ἐν ἀπὸ τὰ καλλίτερα γαλλικὰ φιλολογικὰ περιοδικὰ δημοσιεύει τὰ πρωτοτυπώτατα σκίτσ τῆς, ὅλα ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν μυθολογίαν καὶ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ποίησιν.

Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἡ Ἑλληνίς συγγραφεὺς θὰ ἀναγνωστῆ βέλεια καὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ ἀπὸ τὰς Ἑλληνίδας. Ἀφοῦ γράφει εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ εἰς γαλλικὸν περιοδικόν, ἀφοῦ ἐγκρίνου καὶ ἐπιδοκιμάζουν τὰ γράφμενά της οἱ ξένοι, θὰ εἰπῆ ὅτι εἶναι καλὰ. Αὐτὰ θὰ εἰποῦν οἱ πολλοὶ καὶ αἱ πολλὰί, αἱ κρίνουσαι τὴν φιλολογοῦσιν, ὅπως κρίνουν τὸν Παρθενῶνα καὶ τὰ ἄλλα ἔργα Ἰέχνης, τὰ ὁποῖα διότι θυμαζοῦν οἱ ξένοι, θυμαζοῦν καὶ αὐτοί.

Οἱ ὀλίγοι καὶ αἱ ὀλίγαι θὰ αἰσθάνου ἀκόμη μῖαν φορὰν ἰσχυρότερα τὴν πικρίαν τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ θὰ λυπηθοῦν τὴν Ἑλληνίδα κόρην, ἡ ὁποία διὰ νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς τὸν κόσμον μίαν ὠραῖαν σελίδα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματός της ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς ξένον τόπον καὶ νὰ ἐνδύσῃ εἰς ξένην γλῶσσαν καὶ μετὰ ξένον ἔνδυμα τὰ Ἑλληνικώτατα ἔργα της.

Σήμερον παραθέτομεν ἐδῶ εἰς μετάφρασιν ἐν ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα σκίτσα της εἰς τὴν Revue Bleue

Ο ΕΡΩΣ ΚΑΙ Η ΨΥΧΗ

Ἡμῖν νέος ἀντραφεὶς ὑπὸ αὐστηρῶν διδασκάλων. Μετὰ εὐδωξίαν ν' ἀποφεύγω ὅλους τοὺς θεοὺς, οἵτινες ταρασσὺν τὸ λογικὸν καὶ φλογίζουσιν τὰς καρδίαις καὶ τὰς αἰσθήσεις.

Ἡ συνετὴ Ἀθηνᾶ, θεὰ ἄγονος, γεννηθεῖσα ἐξ ἐγκρατοῦ βραδύροιστο, ἐπέβλεψε τὴν ἀντροπὴν μου.

Βραδύτερον ἠθέλησα ν' ἀφοσιωθῶ εἰς ἐν πλᾶσμα οὐράνιον, ἄξιον τῆς λατρείας μου. Ἐλάτρευον τὴν Ἀθηνᾶν, ἀλλ' ἡ αὐστηρότης αὐτῆς μοῦ ἐνέπνεε φόβον. Αἱ σκέψεις μου ἔφερον πρὸς τὴν ψυχὴν, νεκρὰν καὶ ὠραῖαν. Ψυχὴν ἄμωμον καὶ ἀθάνατον, αἰώνιος καθαρὰν καὶ λαμπρὰν καὶ ὠραῖαν θὴν νὰ παραδοθῶ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς αὐτήν.

Ἐν τούτοις εἶχον φλογερὰν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν ἴδω. . . Ἐγνώριζον ὅτι εἶχον ἐπιφανῆ εἰς μερικὸς εὐτυχεῖς θνητούς. Διατὶ νὰ μὴ εἶμαι καὶ ἐγὼ ἐξ αὐτῶν.

— Ἐπρεπε νὰ γίνω ἄξιος αὐτῆς τῆς ὀπτασίας. Ἐζήσα ὅπως οἱ ἀσκηταὶ· ἡ νεότης μου δὲν ἐγνώρισε οὔτε ἡδονὰς οὔτε ἐορτάς.

Πρὸ πάντων ἐφοβούμην τὸν ἔρωτα. Ἐσκαπέτόμην ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸς τοῦ ὁποίου ἡ λατρεία τα-

πεινώσει, τὸ σκληρὸν τέκνον τῆς ἡδονῆς θὰ ἐφόνευεν ἐκτὸς ἐμοῦ τὸν πόθον τῆς ἐπουρανίας παρθένου.

Ἐὰν ἔκπττα πρὸς τὸ δηλητηριώδες παιδίον τὸ παῖζον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῆς γῆς, ἐὰν περιέβαλλε μετὰ τοὺς βραχιόνάς του τὸν τράχηλόν μου καὶ ἐὰν ἤγγιζε τὰ βλέφαρά μου μετὰ τὰ δηλητηριώδη χεῖλη του, δὲν θὰ ἠδυνάμην πλέον νὰ ὑψώσω τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸ ἄπειρον, ὅπου ἐπλανᾶτο τὸ πτερόεν πνεῦμα. Ἐπόθουν τὴν ψυχὴν καὶ μόνην αὐτήν.

Τὴν ἐζήτησαν παντοῦ ὅπου τὸ λευκὸν βᾶδισμα της ἠδύνατο νὰ ἐγγίση χωρὶς νὰ ρυπαρηθῆ. Εἰς τὰ σχολεῖα, ὅπου ὠμίλει ὁ Πλάτων, πλησίον τοῦ ῥυακῶς ὅπου ἔπινεν ἐντὸς τῆς παλάμης ὁ κυνικὸς φιλόσοφος, εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν πλησίον τῶν ἀποθησκόντων ὑπὲρ πατρίδος, εἰς τὰ Ἐλευσινία μυστήρια, ὅταν ἀνέβθον πρὸς αὐτὴν τὰ θυμιάματα καὶ αἱ δεήσεις. Ματαίως. Φεῦ ! Δὲν διέκρινα ποτὲ οὔτε μίαν πτυχὴν τῆς ἐσθητὸς της.

Τέλος ἀποτεθηρήμενος ἀπηλίπισθη καὶ ἤρχισα πάλιν νὰ ζῶ ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

Μίαν ἡμέραν εἰς κᾶποιαν μακρυνὴν χώραν ὅπου ἐπλανώμην διὰ νὰ λησμονήσω τὴν πλῆξιν τῆς ὑπάρξέως μου, εἶδον ἔξαρνα ὀρθούμενον ἐνώπιόν μου ἐν ἀνάκτορον, ἐν εὐθραυστον μέγαρον, ἐξ ἐλεφαντοστοῦ φωτιζόμενον ὑπὸ φωτὸς ἐντόνου, ἀλλ' ἀύλου ὡς ἀνταύγεια ἀπίρων ἐξαφανισθέντων ἡλίων.

Εἰς τὸν ἀέρα ἐπλανῶντο τὰ μύρα τῶν δασῶν καὶ τῶν ῥόδων, παντοῦ ἀνέθουρον ἡ δροσερότης τῶν κρηνῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἀργυροῦν νῆμα ἀνεπήδα μέχρι τοῦ κυανοῦ τοῦ στερεώματος καὶ κατέπιπτεν ἐπὶ τῶν σφριγηλῶν φυλλωμάτων τῶν δένδρων.

Ἀπειρα πτηνὰ μετὰ χρώματα ἱριδος ἀνεμίγνυον τὴν ἐνκαλλαγὴν τῶν πτερῶν των μετὰ τὴν σκιαζομένην λευκότητα τοῦ ἐλεφαντοστοῦ.

Εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ἐδρασίλευεν ἡ ἀκτινοβόλος καλλογή. Οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ μετὰ ὠμίλησαν διὰ τὸ θαῦμα αὐτό. Ἀνεγνώρισα τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἐρωτος.

Ἀκαταμάχητος πόθος μετὰ παρέσυρε.

Εἰσῆλθον. Εἶδον αὐτὸν τὸν Ἐρωτα, μεγαλύτερον καὶ ἰσχυρότερον ἀπὸ ἄλλοτε, γονυπετὴ πλεσίον γυναικός, τὴν ὁποῖαν ἐνηγκαλίζετο περιπαθῶς καὶ ἦτις προσεφέρετο εἰς τὸ φίλημά του.

Ἐκεῖνη ὅπου εἶχα τόσον ἀναζητήσει μοῦ ἐπεφάνετο τέλος.

Καὶ, ἦτο πράγματι ἐκεῖνη, ὁ αἰώνιος πόθος μου, ἡ ἐλπίς τῆς νεότητός μου, τὸ ὄνειρον τοῦ βίου μου.

Ἦτο ὀλιγώτερον λεπτὴ ἀφ' ὅ,τι μετὰ τὴν περιέργωσαν, πλειοτέρας εὐθυμίας ἔλαμπεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἐμείδισεν εἰς τὸν ἔραστήν της μετὰ χεῖλη ἐρυθρότερη.

Ἐντὸς τοῦ ἀνακτόρου τῆς καλλονῆς ἡ Ψυχὴ παρεδίδετο εἰς τὸν Ἐρωτα.

Κατίνα Ψύχα

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

ΚΑΡΑΒΑΝΙΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΔΩΝ

Ἡ Ρώμη καὶ αἱ Ἀθήναι εἶνε ἀπὸ αἰώνων τὰ δύο κέντρα τοῦ προσκυνήματος τοῦ πολιτισμένου κόσμου. Χειμῶνα ἄνοιξιν ἢ θέρος, ἀδιάφορον, οἱ ξένοι οἱ νοσταλγοῦντες ποίησιν καὶ διψῶντες ἀπὸ ἀπολαύσεως μεγάλης καὶ ἀληθοῦς Τέχνης, ἐπιχειροῦν μακρότατα ταξείδια, διασχίζον ὠκεανούς, δαπανοῦν οικονομίας ἐτῶν πολλῶν διὰ τὴν ἐπισκεφθῆναι τὰς δύο μεγάλας πόλεις τοῦ ἀφθίτου καὶ αἰωνίου κάλλους: τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ρώμην.

Βεβαίως ἐν τῷ μεταξύ ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι πόλεις, αἱ ὁποῖαι ἐλκύουν τοὺς ταξιδιωτάς, εἴτε διὰ τὴν σημερινὴν πρόδοσιν καὶ ἀκμήν των, εἴτε διὰ τὴν ἱστορικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν σημασίαν των. Ὅλοι ὅμως αὐταὶ αἱ πόλεις εἶνε σταθμοὶ δευτερευούσης σημασίας ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ρώμην.

Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ ἢ κατ' ἐξοχὴν προτιμωμένη, ὡς συνδυάζουσα τὰς ἀπολαύσεις τῆς ἀνοίξεως μὲ τὰς ἀπολαύσεις τοῦ ταξιδίου, εἶνε ἰδίως ἡ ἐποχὴ τοῦ προσκυνήματος τῶν Ἀθηναίων, διότι τὸ θέρος εἶνε ἀφόρητον καὶ ὁ χειμὼν τῶν Ἀθηναίων ἀναρχὸς, ἐλλείψει διασκεδάσεων. Ἐνῶ διὰ τὴν Ρώμην καθε ἐποχὴ εἶνε καλὴ. Καὶ ἐάν δὲν παρατηρεῖται ἐκεῖ τοὺς θερινούς μῆνας ἢ συγκέντρωσις τῶν ξένων τῶν ἄλλων τοῦ ἔτους ὥρων, ὅμως καὶ πάλιν ὁ ξένος πληθυσμὸς εἶνε πολυπληθέστατος.

Αἱ ἐπισκέψεις αὐταὶ τῶν ξένων εἰς τοὺς ἁγίους τόπους τοῦ ὠραίου καὶ μεγάλου παρελθόντος δίδουν ὅπως δῆποτε τὸ μέτρον τοῦ πολιτισμοῦ τῶν διαφόρων ἐθνικοτήτων ἐν σχέσει πάντοτε πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ταξιδευόντων καὶ τὸν πληθυσμὸν ἐκάστου ἔθνους.

Ἄλλὰ πλὴν τούτου δίδουν καὶ τὸ μέτρον τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῶν δύο φύλων, ἐν σχέσει βεβαίως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν αἱ ὁποῖαι ταξιδεύουσιν. Διὰ τὰ Ἀγγλοσαξωνικὰ φύλα ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ ἀκριβεῖς στατιστικὰς ὁ ἀριθμὸς τῶν ταξιδευουσῶν γυναικῶν εἶνε πολὺ ἀνώτερος, περιοριζομένης μάλιστα τῆς στατιστικῆς εἰς τὰς Ἀμερικανίδας, αὐταὶ ἀναλογοῦν δέκα γυναικῆς πρὸς ἓνα ἄνδρα ταξιδεύοντα.

Διοργανοῦν δὲ τὰ ταξείδια τῶν κατὰ τρόπον πολὺ πρακτικῶν καὶ πολὺ εὐφυῶν. Τέσσαρες ἢ πέντε φίλοι μιᾶς πόλεως ἀποφασίζουσιν αἴφνης νὰ ταξιδεύουσιν. Εὐθὺς καθε μίᾶ ἀπὸ αὐτὰς ἀνακοινεῖ τὴν ἀπόφασίν της πρὸς τὰς γνωσθὰς της, οικείας καὶ συγγενεῖς, ὅπου δῆποτε καὶ ἂν εὐρίσκωνται. Ὅσαι ἔχουν διαθέσειν νὰ ταξιδεύουσιν δράττονται ἀμέσως τῆς καλῆς αὐτῆς εὐκαιρίας. Συναθροίζονται κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν σαρὰντα, πενήντα ἢ καὶ περισσότεραι. Φυσικὰ οἱ ἄνδρες δὲν ἀποκλείονται. Ἄλλὰ συνήθως οἱ ἀποφασίζοντες ἐκ τῶν ἀνδρῶν εἶνε ἢ γέροντες ἢ παιδιὰ ἀπὸ δέκα πέντε ἕως δέκα ἡκὼν ἐτῶν. Οἱ νέοι καὶ ἀκαμαῖοι ἄνδρες δὲν ἀφήνουν εὐκόλῃ τὰς ἐργασίας των.

Εὐθὺς ὡς ὁ ἀριθμὸς τῶν συμπληρωθῆναι ζήτων καὶ εὐρίσκων πάντοτε κάποιον, ὁ ὁποῖος ἔχει κατ' ἐπανάληψιν ἐ-

πισκεφθῆ τὴν Εὐρώπην. Αὐτὸς ἀναλαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τοῦ ταξιδίου, αὐτὸς κανονίζει τὰ τοῦ δρομολογίου ἐν γένει, αὐτὸς προηγεῖται εἰς κάθε πόλιν πρὸ τῆς ἀφίξεώς της μεγάλης συνοδείας καὶ ἐνοικιάζει ὑπὸ ὄρους οικονομικῶς δωμάτια εἰς ξενοδοχεῖα.

Κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ἐξῆρθησαν μίαν νύκτα εἰς τὴν Ρώμην, ἀπὸ θόρυβου, κουνουνίσματα ἠλεκτρικά, ἀνεβοκατεβάσματα ὑπηρετῶν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἕμεν. Εἶχα ἀνησυχήσει, ὑποπτευθεῖσα πυρκαϊάν, ὅταν ἔμαθα ὅτι ἀπλῶς ὁ θόρυβος ἐκεῖνος προήρχετο ἀπὸ τὴν ἀφίξιν εἰς τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐνὸς καραβανιοῦ ἀποτελουμένου ἀπὸ ἑβδομηντα ξένους.

Τὴν ἐπαύριον εἰς τὸ πρόγευμα ἡ μεγαλειτέρα τῆς τραπεζαρίας αἴθουσα ἦτο ἀνοστολισμένη καὶ σειρὰ ἀτελείωτος τραπέζων εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ ἑβδομηντα ἀμερικανίδας περιηγητριάς.

Νέαι, νεώταται, γυναικῆς ὄριμοι καὶ γραῖαι, ὅλοι κομψότατα ἐνδυμένοι, αἱ περισσότεραι εὐμορφοί, ὅλοι εὐθυμοί, ζωηρά, εὐχαριστημένοι ἐπρογευματίζαν μαζή, ὡς νὰ ἀπετέλουσαν μίαν καὶ μόνην οἰκογένειαν. Ποῦ καὶ που εἰς τὰ μεταξύ κάποιος νεανίας δέκα ἑπτὰ ἐτῶν ἢ κάποιος ὑπερπενητηκοντοῦτης κύριος καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀτελειώτου τραπέζης ἓνας κύριος ἕως ἐξήντα ἐτῶν. Ἦτο ὁ διευθύνων τὸ ταξεῖδι.

Αἱ ὁμίλῃαι, τὰ γέλοια, αἱ συζητήσεις εἶχαν δώσει νέαν ζωὴν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, τοῦ ὁποίου οἱ ξένοι καὶ μεμονωμένοι μεταξὺ τῶν Εὐρωπαίων ταξιδιωτῶν ἔχασμα ἔπαινον συνήθως ἀπὸ ἀνίαν, ἐνῶ ἔτρωγαν. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἢ μᾶλλον αἱ Ἀμερικανίδες ταξιδεύουσιν κατ' ἄρρωτον νὰ ἀπολαμβάνουν τὰς τέρψεις τοῦ ταξιδίου των, χωρὶς τὴν ἔμφυτον νοσταλγίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καταλαμβάνονται οἱ ταξιδεῦοντες ὡς ἐκ τῆς μονώσεώς των εἰς ξένους τόπους. Εἶχαν ὀλίγη Ἀμερικανὴ μαζὴ των, ἀφοῦ εἶχαν τὰς φίλκας των, τοὺς γνωρίμους των καὶ σχεδὸν δὲν ἔχαναν τίποτε ἀπὸ τὰς συνθηθείας των.

Ἐπειδὴ ἦσαν πολλοί, ἔδιδαν τὸ πρόγραμμα τοῦ φαγητοῦ καὶ ἔτρωγαν εἰς τὰς ὥρας ὅπου ἤθελαν καὶ ὅ,τι ἤθελαν. Ἐνῶ συνήθως οἱ ταξιδεῦοντες τρώγουν ὅ,τι θέλει ὁ μάγειρος τοῦ ξενοδοχείου. Μετὰ τὸ φαγητὸν ὁ διευθύνων τὸ ταξεῖδι ἐσηκόνετο καὶ ὤριζε τὸ δρομολόγιον τῶν μεταμεσημβρινῶν ὥρων, τὸ ὁποῖον ἠκολούθουν προκαριτικῶς αἱ ἐπιθυμοῦσαι. Αἱ ἄλλαι ἦσαν ἐλεύθεραι. Ἐπειτα ἐσκορπίζοντο εἰς τὰς αἰθούσας, ἔκαμαν ὀλίγη μουσικὴν, ἐτραγουδοῦσαν ἢ ἔψαλλαν ὕμνους ἢ μετέβαιναν εἰς τὰ δωμάτια των νὰ ἀναπαυθῶν καὶ ἔπειτα τὴν ὀρισθεῖσαν ὥραν ἐξήρχοντο.

Τὸ βράδυ μετὰ τὸ δεῖπνον, ὅπως ἦσαν χωρὶς καπέλλα, αἱ νεώτεραι μὲ ὀλίγα ἄνθη εἰς τὴν κεφαλῆν—διότι εἰς τὸ δεῖπνον ἐνδύοντο πάντοτε πολυτελῶς—μετέβαινον εἰς τὸ ἐκεῖ πλησίον ἐπὶ τῆς πλατείας Κολώνια καφενεῖον καὶ ἤκουαν μουσικὴν, ἔτρωγαν παγωτά, εὐθυμοῦσαν καὶ ἐσκορπίζον γύρω των χαρὰν καὶ ζωηρότητα. Ἄλλοτε ὅλοι μαζὶ μετέβαιναν εἰς τὸ θέατρον. Ἄλλοτε ἐφ' ἀμαξῶν περιεφέροντο τὴν νύκτα ἀπὸ τοῦ Κολωσσαίου ἕως τὰς Θέρας τοῦ

Καρχαλά ἢ ἔκαμαν περίπκτον πρὸς τὸν Τίβεριν ἢ πρὸς τὸ Βατικανόν.

Ἄχώριστος σύντροφός των ἦτο πάντοτε ἡ εὐθυμία καὶ ἡ χαρὰ. Ἀπελάμβαναν κάθε πρᾶγμα, κάθε θέαμα ἐξαιρετικῶς, πρῶτον διότι ὅταν ἔχη τις εἰς ποῖον νὰ ἐξωτερικεῖται τὰς ἐντυπώσεις του ἀπολαμβάνει αὐτὰς διπλάσιως, ἔπειτα φυσικὰ ὅσοι ἐσυμφωνοῦσαν εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ εἰς τὴν εὐφυίαν συνεδέοντο καὶ περισσότερο.

Εἶχα γνωρισθῆ μὲ μερικὰς ἐξ αὐτῶν. Μετὰ τὴν Ρώμην θὰ ἐπήγαιναν εἰς Νεάπολιν καὶ ἔπειτα θὰ ἐπέστρεφαν εἰς τὴν Ἑλβετίαν διὰ τὰς ἑξουραστοῦν. Ἐκεῖ θὰ ἀπελάμβανον ὅχι πλέον μαγειῶν Τέχνης, ἀλλὰ μεγαλεῖον τῆς φύσεως καὶ δροσιᾶν καὶ ἡσυχίαν εἰς τὰ ὠραία βουνὰ μὲ τὸν ἀγνὸν καὶ δροσερὸν καὶ μυρισμένον ἀέρα. Καὶ ἔπειτα περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου θὰ ἐπέστρεφαν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου θὰ ἔγραφαν ἢ θὰ ἔδιδαν εἰς σειρὰς ὁμιλιῶν αἱ σοφώτεραι τὰς ἐντυπώσεις των, ἐνῶ αἱ ἄλλαι θὰ ἐπέδιδοντο εἰς τὴν συνήθη των ζωὴν τῆς οἰκογενειακῆς καὶ κοινωνικῆς δράσεως μὲ νέας δυνάμεις καὶ νέα ἐφόδια πνευματικὰ καὶ ψυχικά.

Τὰ ταξείδια των αὐτὰ ὑπὸ τοὺς ὄρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους τὰ ἔκαμαν ἐστοίχισαν εὐθυνότερα παρ' ὅσον μᾶς στοιχίζει εἰς τὴν Ἑλλάδα μίᾶ θερινὴ διαμονὴ εἰς Κηφισίαν ἢ εἰς Φάληρον ἢ εἰς τὸ Λουτράκι καὶ τὴν Αἰδηψόν. Καὶ ἐσκεπτόμενη μὲ πόσῃ ἀνίαν καὶ μονοτονίαν περνοῦν εἰς τὰς ἐξοχὰς τὴν ζωὴν των οἱ Ἀθηναῖοι καὶ αἱ Ἀθηναῖαι καὶ πόσον εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς πολυταλάντους καὶ τοὺς εὐπόρους ἀπλῶς εἶνε ἄγνωστος ἡ τέχνη τῆς πραγματικῆς ἀπολαύσεως τῆς ζωῆς. Καὶ εὐρίσκω εἰς τὴν ἄγνοιαν αὐτὴν τὸ κυριώτερον ἐλατῆριον τῆς μελαγχολίας, ἢ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ χαρακτηριστικὸν γνῶρισμα τῆς νεοελληνικῆς φυλῆς.

ἈΣΠΑΣΙΑ

(Ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Γ. Φιλარέτου)

Ἡ Μιλησία ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν μεγάλας προσήνεγκεν εἰς τὸν Περικλῆν ὑπηρεσίας—βεβαίως οὐχὶ τόσον ὡς διδάσκαλος τῆς ρητορικῆς—τούτο οἱ πολλοὶ ὀρθῶς ἀμφισβητοῦσιν—ὅσον διότι ἐχρησίμωσεν ὡς ἀφορμὴ συνδέσμου ὅλων τῶν δικσῆμων ἀνδρῶν τῆς συγχρόνου ἐποχῆς.

Ἀναμφισβήτητον εἶναι, ὅτι ὁ οἶκος αὐτῆς ἐγένετο τὸ ἐντευκτῆριον τοῦ ἐν Ἀθήναις πνευματικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ βίου. Ὡς ἐν λέσχῃ συνητηῶντο ἐν αὐτῷ πάντες οἱ ἐν τοῖς γράμμασιν ἢ ἐν ταῖς τέχναις ἐξοχοί Ἀθηναῖοι. Ὡσεὶ ἐν συνεδρίῳ τῶν ὠραίων τεχνῶν, ἐκεῖ συνεζητοῦντο τὰ σχέδια τοῦ ἐξωραϊσμοῦ τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ Πειραιῶς.

Εἰς τὴν πολιτικὴν αἴθουσαν αὐτῆς κατὰ πρῶτον ἐκομίζοντο αἱ νεώτεραι ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ εἰδήσεις. Ἐκεῖ δὲ καὶ ἐγίνοντο ἡμειπισήμως τὸν τρόπον τινὰ γνωστὰ τὰ νέα τῆς ἡμέρας.

Ἐκεῖ συνήρχοντο οἱ ἐπίλεκτοι τοῦ κόμματος τοῦ Περικλέους, ἐλευθέρως συζητοῦντες τὰ πολιτικὰ καὶ πολλακὰ τὰ κοινωνικὰ ζητήματα.

Ὁ οἶκος αὐτῆς ταχέως μετεμορφώθη εἰς Ὀλυμπιον. Ὁ Ἀναξαγόρας, ὁ Ζήνων, ὁ Πρωταγόρας καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ τότε νεαρὸς Σωκράτης ἦντλον σοφίαν ἐκ τῶν διδασκόντων της. Ὁ Ἡρόδοτος εἰς τὰς αἰθούσας αὐτῆς συνέλεγε τὴν ἱστορικὴν ὕλην πρὸς συγγραφὴν τῶν περσιῶν πολέμων. Ὁ Σοφοκλῆς καὶ ὁ Εὐρυπίδης ἐκ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τῆς Ἀσπασίας διαλέξεων ἐνεπνεύοντο πρὸς παρασκευὴν τῶν ἀριστουργημάτων των.

Ἐκεῖ προσήρχοντο πρὸς ἀναψυχὴν καὶ διδασκαλίαν, ἀνταλλάσσοντες τὰς ιδέας των, ὁ συμπολίτης αὐτῆς Ἰππόδαμος, οἱ μουσικοδιδάσκαλοι Δάμων καὶ Πυθοκλείδης, οἱ ζωγράφοι Πολύγνωτος, Μίκων καὶ Πάναινος, ἀρχιτέκτονες οἱ οἱ Ἰκτίνος, ὁ Καλλικράτης καὶ ὁ Μνησικλῆς, οἱ γλύπτται Ἀλκαμένης, Ἀγοράκριτος. Ἐκεῖ ὁ πάντων τῶν καλλιτεχνῶν ἐπιφανέστατος Φειδίδης.

Τὸ κέντρον ἐκεῖνο ἦτο τὸ πολιτικὸν ἐντευκτῆριον τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων, τὸ Πάνθηον, ὁ Ὀλυμπος τῶν ἐπιγειῶν θεῶν, εἰς ὃν δειλαί, δειλαὶ ἤρξαντο καὶ αἱ Ἀθηναῖαι, ἐκμανθάνουσαι τὰ πρῶτα βήματα τῆς χειραφετήσεως.

Ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα τῶν Ἀθηναίων.

Ἐν τῷ πανθῶ ἐκεῖνῳ εἰς μόνον προέστατο πάντων : ὁ ὑπὸ φίλων καὶ ἀντιπάλων ἐπονομασθεὶς «Ὀλύμπιος», εἴτε διὰ τὸ ὕψος τοῦ πνεύματός του, εἴτε ἕνεκα τῶν οὐρανίων μνημείων, δι' ὧν ἐκαλλώπισε τὴν Ἀκρόπολιν· εἴτε ἕνεκα τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν θριάμβων του, πιθανώτερον δ' ἕνεκα πάντων τούτων ὁμοῦ.

Ἡ προσωνομία αὕτη πολλὴν ἐχορήγησε τοῖς κομμοκοίς ποιηταῖς ὕλην. Ὁ Κρατῖνος, διακωμῶδων αὐτὴν, ὠνόμασε τὸν Περικλῆ «κεφαληγερέτην» ἄλλοι δὲ τὸν ὠνόμασαν «Δία τῶν Ἀθηναίων».

Διεκρίνετο ὅμως ὁ μέγας ἀνὴρ καὶ δι' ἄλλων προσωνομίων, ἐκδηλουσῶν τὸ ἐπιφανὲς αὐτοῦ, ὃν αἱ πλεῖσται οὐδὲν ἄλλω ἀπεδόθησαν. Ὁ Ἐσενῶν πρὸς διάκρισιν ἀπὸ πάντων ἄλλων ὁμῶνυμον ὀνομάζει αὐτὸν Περικλέα «τὸν πάνυ» ἢ τοῦτον γνωστότατον, τὸν περίφημον· ὁ Πλάτων τὸν ἀποκαλεῖ «φιλόσοφον»· ὁ Λουκιανὸς «Ὀλύμπιον θαυμασιώτατον»· ὁ Ἐρμογένης τὸν ἐχαρακτηρίζει «περιφανῶς δεινότατον»· ὁ Ἰσοκράτης τὸν ἐθεώρει «δημαγωγὸν καὶ ῥήτορα ἀριστον»· ὁ Ἀριστοτέλης τῷ ἔδωκε καὶ αὐτὴν τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ δικαίου Ἀριστείδου.

Τῆς δὲ Ἀσπασίας τοῦ Ὀλυμπίου ἐπικρατεστέρῃ ἐπωνυμία εἶνε ἡ ὑπὸ τῶν σατυρικῶν δοθεῖσα, ἡ τῆς «Ἡρας», καίτοι προσωνομάζετο ἐνίοτε Δηϊάνειρα καὶ ἄλλοτε Ὀμφάλη, ὡς κρατούσα ὑπὸ τὰ νεύματά της τὸν Ἡρακλῆ, περιβεβλημένον γυναικείαν ἐσθήτα.

Συμβίωσις Περικλέους μετ' Ἀσπασίας.

Τὸ σκάνδαλον στενῶν ἐρωτικῶν σχέσεων ἐπιφανοῦς ἐγγάμου πολίτου—ἀπροκαλύπτως ἐκδηλουμένων ἐν κοινωνίῃ, εἰς ἣν, πρὸ τῆς ἀφίξεώς της Μιλησίας, αὐστηραὶ ἐκράτουσαν περὶ οἰκογενείας ἀρχαί—φυσικῶν ἦτο νὰ ἐξεγείρη τὴν δημοσίαν συνείδησιν, δεξιῶς ἐκμεταλλευθεῖσαν ὑπὸ τῶν πολιτικῶν του ἀντιπάλων.

Συναίνεσι κοινή, μετὰ ἐνδεκαετῆ συμβίωσιν, ὁ Περικλῆς διεζεύχθη τὴν σύζυγόν του, ἣν διὰ συννεοήσεως καὶ

τῶν συγγενῶν της συνέζευξε μετ' ἄλλου ἀνδρός, οὐτινος ὅμως τὸ ὄνομα εἶναι ἄγνωστον ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ μεθ' οὗ αὕτη, τὸ τρικκοστόν τρίτον τῆς ἡλικίας της ἔτος ἄγουσα, εὐχαρίστως ἦλθεν εἰς τρίτον γάμον.

Ὁ Περικλῆς εἶχεν ἤδη ἀποκτήσει μετὰ τῆς Ἀσπασίας υἱόν, τὸν ὀνόμαζον Περικλῆ. Μετὰ τὴν λύσιν τοῦ νομίμου γάμου του κατὰ τινὰς μὲν συνεζεύχθη ἐν δευτέρῳ γάμῳ τὴν Ἀσπασίαν κατ' ἄλλους δὲ--τοῦτο φαίνεται καὶ πιθανώτερον--συνεβίωσε μετ' αὐτῆς ἐν σχέσει παλλακίας, καθὼς κατὰ ρητὰς τοῦ ἀττικοῦ δικαίου διατάξεις ἐπὶ ποιναῖς αὐστηραῖς ἀπγορεύετο ὁ γάμος μετ' ἀλλοδαπῆς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ γάμος πολίτου πρὸς ξένην δὲν ἀνεγνωρίζετο ἔγκυρος, νόθα δ' ἐλογίζοντο τὰ ἐξ αὐτοῦ τέκνα. Τὰ ἐκ νομίμου παλλακίας γεννώμενα τέκνα ἦσαν ἐν μέσῃ τάξει, μετὰ τῶν νομίμων καὶ τῶν νόθων.

Τὸ σκάνδαλον ἐμετριάσθη μὲν κατὰ τὸν βαθμὸν, δὲν ἐξέλιπεν ὅμως, ἐχρησίμισε δὲ πάντοτε--καὶ δηλῶς--ὡς πηγήν ἀνεξάντλητος σκωμμάτων καὶ ἐπιθέσεων.

Ἀλλὰ τὰ μεγάλα ἔργα αὐτοῦ, πολιτικὰ καὶ καλλιτεχνικά, καὶ ὁ κατὰ τὰ λοιπὰ ἀμεμπτος βίος του ἐκάλυπτον ἐν μέρει τὴν ὁμολογουμένως σπουδαίαν παρεκτροπὴν του. Ἡ φιλοπατρία του, ἡ γενναϊότης του, ἡ ἀφελοκέρδειά του, ἡ διπλωματικὴ ἱκανότης του, ἡ πολιτικὴ δεξιότης του, ἡ σύνεσίς του, ἡ ἀνεξικακία του, ἡ ἀπαράμιλλος ρητορικὴ του

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΜΕΝΟΥΕΤΟ

Ἡ μεγάλες δυστυχίες δὲν μὲ συγκινοῦνε πλέον, εἶπε ὁ Γιάννης Μπροντέλ ἐνα γεροντοπαλλήκαρο ποῦ περνοῦσε γιὰ σκεπτικιστικῆς. Εἶδα τὸν πόλεμον ἀπὸ πολὺ κοντὰ, περπάτησα ἀπάνου σὲ πτώματα. Ἡ μεγάλες καταστροφές τῆς λύπης ἢ τῶν ἀνθρώπων μποροῦν νὰ μᾶς κάνουν φρίκη, ἀλλὰ δὲν μᾶς κάνουν τῆ λεπτὴ ἐκείνη λύπη τῆς καρδιάς, τὴν ἀνατριχίλα ἐκείνη ποῦ σᾶς κάνουν μερικὰ μικρὰ πράγματα πολὺ θλιβερά.

Ἡ πολὺ μεγάλες λύπες ποῦ μπορεῖ κανεὶς νὰ αἰσθανθῆ, βέβαια εἶνε, ὁ θάνατος ἐνός παιδιοῦ γιὰ τὴ μητέρα, καὶ ὁ θάνατος τῆς μητέρας, γιὰ ἕνα ἄντρα. Αὐτὸ εἶνε φοβερό, ἀπαίσιον, αὐτὸ ἀναστατόνει καὶ ξεσκιζει τὴν ψυχὴ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτὲς τίς καταστροφές γιατρεύονται ὅπως καὶ ἀπὸ τίς μεγάλες ματομένες πληγές. Μερικὰ ὅμως συναπαντήματα μερικὰ πράγματα ποῦ μισοβλέπουμε, ποῦ μαντεύουμε, μερικὲς μυστικὲς λύπες, μερικὲς ἀπιστίες τῆς τύχης, ἢ ὅποιες ξυπνοῦνε μέσα μας ἕνα ὀλίγο κόσμον λύπης, ἢ ὅποιες μισοανόγουνε μπροστά μας ἀπότομα τὴν μυστικὴν πόρτα τῶν ἠθικῶν πόρων τῶν ἁγιατρεῦτων, τῶν πολλῶν βαθύων ὅσων φαίνονται ἡσυχοί, μᾶς ἀφήνουνε στὴν ψυχῇ, μίαν τέτοια λύπη, μίαν τέτοια ἀπογοήτευση, ποῦ κάνουμε πολὺ καιρὸ γιὰ ν' ἀπολυτεροθούμε, ἔχω πάντα μπρὸς στὰ μάτια μου δύο-τρία πράγματα, τὰ ὅποια ἄλλοι δὲν θὰ παρατηροῦσανε διόλου βέβαια. καὶ τὰ ὅποια γιὰ μὲνα ἔμειναν σᾶν μεγάλες πληγές ἀγιά-ρευτες. Ἴσως δὲν θὰ καταλάβετε τὴ συγκίνηση ποῦ μοῦ ἔμεινε ἀπὸ τίς ἐν-υπόγειας αὐτὲς τῆς στιγμῆς. Δὲν θὰ σᾶς διηγηθῶ, παρὰ μίαν μονάχα. Εἶνε πολὺ παλαιά, ἀλλὰ ζωντανὴ σᾶν νὰ ἦτανε χτεσινή. Ἴσως μονάχα ἡ φαντασία μου νὰ εἶνε ἡ αἰτία τῆς λύπης μου.

Εἶμαι πενήντα χρόνων ἦμουνα νέος τότε καὶ φοιτητῆς τῆς νομικῆς. Λιγάκι μελαγχολικός, δὲν ἄγαποῦσα τὸ θόρυβο τοῦ καφενεῖου, οὔτε τοὺς φύλκους φίλους. Σηκονόμουνα νωρίς καὶ ἡ ποῖα μεγάλη μου εὐχαρίστηση ἦτανε νὰ περπατῶ μονάχος, κατὰ τίς ὁχτῶ τὸ πρωὶ στίς

δεινότῆς--πέιθουσα τὸν ἀθηναϊκὸν λαὸν εἰς ἐκτέλεσιν μεγαλουργημάτων--πάντα ταῦτα ἐσκιάζοντο μόνον ὑπὸ τῶν οὐχὶ θεμιτῶν σχέσεων μετὰ τῆς ἐξοχωτάτης μὲν γυναικὸς τοῦ αἰῶνός του, ἀλλ' ἦτις εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ εἶναι ἀλλοδαπὴ καὶ νὰ μὴ ἰσχύη συνθήκη ἐπιγαμίας μετὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Μιλήτου.

Ἡ Ἀσπασία—Ἡρα ὑπόδικος

Ἡγγικεν ἡ στιγμή, ὅπως κατενεχθῆ τὸ καιριώτερον πλήγμα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ μεγάλου ἀνδρός. Ἦλθεν ἡ σειρὰ τῆς Ἀσπασίας του.

Ἀπὸ τῆς ἐν τῇ πόλει τοῦ Κέκροπος ἐμφανίσεως τῆς γυναικὸς αὐτῆς εἰς δύο διηρέθησαν στρατόπεδα αἱ Ἀθηναῖκι. Εἰς τὸ ἐν κρατερός ἡμύνοντο ὑπὲρ τῶν πατρῶν ἡθῶν αἱ τυφλῶς εἰς τὰ ἐπιχώρια ἔθιμα ἐμμένονσαι. Συνειθίζει τις, φαίνεται, νὰ γὰρ καὶ τὴν φυλακὴν του. Εἰς τὸ ἀντίθετον στρατόπεδον ἀραιῶς πῶς ἐστρατολογοῦντο ὅσοι δὲν ἀπέστεργον νὰ ὀδηγῶνται ὑπὸ τῶν συζύγων των εἰς τὸν οἶκον τῆς ἐπαναστατήσεως τὸν γυναικόκοσμον, διαλεγόμενης περὶ τῶν ὄρων τῆς συζυγικῆς εὐλαϊμονίας, ἔνθα συνήντων καὶ τὸν σύζυγον τῆς βιαιοπαθοῦς Ξανθίππης.

«Καὶ γὰρ Σωκράτης--κατὰ τὸν Πλούταρχον--ἔστιν ὅτε μετὰ τῶν γνωρίμων ἐφοῖτα καὶ τὰς γυναῖκας ἀροξασμένους οἱ συνήθεις ἦγον εἰς αὐτὴν». Μεταξὺ τῶν φιλοπροσῶν

δενδροστοιχίαις τοῦ Λεξεμβούργου. Δὲν τίς ξέρете σεῖς αὐτὰς (τίς δεντροστοιχίαις; ἦτανε σᾶν περιβόλι· ξεχασμένο τοῦ ἄλλου αἰῶνα, ἕνα ὠραῖο περιβόλι, σᾶν γλυκὸ χαμόγελο γέρου. Ἐρχόμενα σχεδὸν κάθε πρωὶ καθόμουνα σ' ἕνα πάγκο καὶ διάβριζα. Καμμιά φορὰ ἄφηνε τὸ βιβλίο νὰ πέσῃ στὰ γόνατά μου καὶ ρέμβριζα, καὶ ἄκουγα τριγύρω μου τὸ Παρίσι νὰ ζῆ τὴ τὸσο θορυβώδη ζωὴ του.

Ἄλλ' ἔπειτα ἀπὸ λίγο παρατήρησα πῶς δὲν ἦμουνα μονάχος ποῦ ἔρχόμενα σ' αὐτὸ τὸ μέρος μόνον ἀνοιγαν τίς πόρτες, καὶ ἀπαντοῦσα καμμιά φορὰ ἕνα περίεργον γεροντάκι.

Φοροῦσε παπούτσια μὲ ἀσημένιες φιοῦμπες, κοντὸ πανταλόνι μὲ ρετρεγκάτα κατὰ ἀνοιχτὸ γρόμμο, μίαν τανταλένια κραβάτα καὶ ἕνα παρᾶνε σταχτὴ καπέλλο μὲ μεγάλους γόρους.

Ἦτανε ἀδύνατος, πολὺ ἀδύνατος, μὲ γωνίες, ἀλλὰ πάντα γελαστός. Τὰ ζωηρὰ μάτια του βρίσκονταν σὲ αἰῶνια ἀνησυχία, κρατοῦσε πάντα ἕνα θαυμασιὸν μπιστοῦνι μὲ χρυσὸ χέρι, τὸ ὅποῖον ἦτανε γι' αὐτὸν κάποια μεγάλῃ ἐνθύμηση.

Αὐτὸς ὁ περίεργος ἄνθρωπος μοῦ ἔκανε στὴν ἀρχὴ ἐντύπωση, ἔπειτα ἄρχισε νὰ μ' ἐνδιαφέρῃ πολὺ.

Τὸν παρατηροῦσα ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν τοῖχον ποῦ κάνανε τὰ φύλλα, τὸν ἀκολουθοῦσα ἀπὸ μακρὰ καὶ σταματοῦσα στίς γωνίες τῶν δενδροστοιχιῶν γιὰ νὰ μὴ μὲ δῆ.

Καν ἕνα πρωὶ ποῦ νόμιζε πῶς ἦτανε μονάχος, ἄρχισε νὰ κἀνῃ κανονικὰ κινήματα: μερικὰ πηδήματα στὴν ἀρχὴ ἔπειτα μίαν ὑπόκληση ἔπειτα ἔκανε μὲ τὰ ἀδύνατα πόδια του μερικὰ βήματα χοροῦ, ἔπειτα ἄρχισε νὰ πηδᾷ νὰ γυρίζῃ μὲ ἀστεῖο τρόπο, νὰ χαμογελάῃ σᾶν νὰ εἶχε μπροστά του θεατὰς, νὰ στέλνῃ χαιρετισμούς νὰ στριφογυρίζεται καὶ νὰ χαιρεντίζεται πρὸς τὸν κενὸ. Ἐχόρευε!

Ἐμείνα ἀποπετρομένοι ἀπὸ ἐκπλήξη, καὶ ροτοῦσα τὸν ἑαυτοῦ μου ποὺς ἀπὸ τοὺς δύο μαζὶ ἦτανε τρελλός, ἐκεῖνος ἢ ἐγὼ.

Ἀλλὰ ξαντικὰ στάθηκε, προχώρησε λίγα βήματα, καθὼς κάνουν οἱ ἠθοποιοὶ στὴν σκηνή, ἔπειτα ἔκανε μίαν ὑπόκληση ἐχαίρεσθε με χάρη καὶ ἔστειλε μὲ τὸ χέρι του φιλήματα πρὸς τίς δύο σεφέρές τῶν κλαδεμένων δέντρων.

Καὶ ξανάρχισε μὲ σοβαρότητα τὸ περίπατό του.

Ἀθιδῶν βεβαίως εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἐφαίνετο καὶ ἡ σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ Μενίππου.

Ὁ δὲ Λουκιανός, ἐπαινῶν τὸν Σωκράτη, διότι ἡγάπα τὴν ὀρηστικὴν, λέγει: «καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν ἀθηναϊδῶν ἐφοῖτα καὶ παρ' ἑταίρας γυναικὸς οὐκ ἀπηξίου σπουδαῖόν τι ἀκούειν τῆς Ἀσπασίας.»

Ταῦτα πάντα καὶ αἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς πολυθελήτρου Ἀσπασίας γινόμεναι συζητήσεις ἐδωκαν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὠρομένους κατὰ τοῦ Περικλέους νὰ καταγγείλωσι τὴν περιπαθῶς παρ' αὐτοῦ ἀγαπωμένην διὰ τοῦ ἑτεροφθάλμου ποιητοῦ Ἑρμίππου ἐπὶ ἀσεβείᾳ.

Πλὴν τούτου, τινὲς τῶν περὶ αὐτὴν γυναικῶν ἐχρησίμευον ὡς ὑπόδειγμα εἰς τοὺς ζωγράφους καὶ εἰς τοὺς ἀγαλματοποιούς. Καὶ τοῦτο ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν κατήγορον, ὅπως ἐπαναλάβῃ καὶ κατ' αὐτῆς ἐπίσης βδελυρὰς κατηγορίας, οἶα ἦσαν αἱ κατὰ τοῦ Φειδίου ἧτοι κατήγγειλεν αὐτὴν ἐπὶ προαγωγείᾳ, ἥτις τῇ ἀπεδίδετο ὡς διαπραχθείσα χάριν τοῦ Περικλέους.

Ἐν τῇ δεινότητῃ αὐτῆς θέσει εὐρεθεὶς ὁ ἡγέτης τοῦ δημοκρατικοῦ κόμματος, δὲν ἐφυγάδευσε, ὡς εὐκόλως ἠδύνατο, τὴν ὑπόδικον ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς νόμους, καίτοι οἱ πολέμιοι ἐξήγησαν, ὅτι καὶ τοῦτο ἔπραξεν, ἵνα μὴ χωρισθῆ αὐτῆς. Ὁδήγησε τὴν Ἡραν του εἰς τὸ ἐδῶλιον τῆς κατηγορουμένης καὶ παρ' αὐτῆς λαβὼν τὴν θέσιν τοῦ συνη-

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τὸν ἔβλεπα ταχτικά καὶ κάθε πρωὶ ἔξανάρχιζε τὰ ἴδια περίεργα κινήματα.

Μὲ ἔπιασε μίαν τρελὴ ἐπιθυμία νὰ τοῦ μιλήσω. Ἀποφάσισα καὶ ἀφοῦ τὸν χαιρέτησα τοῦ εἶπα:

Ὁραῖος καιρὸς σήμερα, κύριε.

Ἐχαιρέτησε.

— Ναὶ κύριε θαυμάσιος.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀχτῶ μέρες εἶμασθε φίλοι, καὶ ἔμαθα τὴν ἱστορίαν του. Ἦτανε δάσκαλος τοῦ χοροῦ στὴν Ὀπερα, τὴν ἐποχὴν τοῦ Λουδοβίκου XV. Τὸ ὠραῖο μπιστοῦνι του ἦτανε δῶρο τοῦ κόντε τοῦ Κλερμόν καὶ ὅταν τοῦ μιλοῦσαν γιὰ χορὸ ξαναγίνονταν νέος ἀπὸ εὐχαρίστηση.

Μίαν μέραν μοῦ ξεμολογήθηκε:

— Ἦννα γυναῖκά μου τὴν Castris, κύριε. Ὡς σᾶς τὴν παρουσιάσω, ἂν θέλετε ἀλλὰ δὲν ἔρχεται ἐδῶ πάρα τὸ ἀπόγευμα. Αὐτὸ ἐδῶ τὸ περιβόλι εἶνε ἡ χαρὰ μας καὶ ἡ εὐτυχία μας καὶ ἡ ζωὴ μας. Αὐτὸ εἶνε ὅλο ὅτι μᾶς ἔμεινε ἀπὸ ἄλλοτε. Νομίζομεν πῶς δὲν θὰ μπορέσωμε πλέον νὰ ζήσουμε, ἂν δὲν τὸ εἶχαμε. Ἡ γυναῖκα μου καὶ ἐγὼ περνοῦμε ὅλα τ' ἀπογεμάτα μας ἐδῶ. Ἀλλ' ἐγὼ ἔρχομαι ἀπὸ τὸ πρωὶ, γιὰ τὴν ξυπνώ νωρίς.

Μόλις προγεμάτισα ξαναγύρισα στὸ Λουξεμβούργου καὶ ἀμέσως εἶδα τὸ φίλο μου, ὁ ὅποιος εἶχε στὸ μπράτσο του μίαν γρηοῦλα ντυμένη μὲ μαῦρα, τὴν ὅποια μοῦ παρουσίασε. Ἦτανε ἡ Castris, ἡ μεγάλη χορευτριά, τὴν ὅποιαν ἀγαποῦσαν βασιλεῖς, πρίγκιπες, καὶ ὅλοι τῆς ἐποχῆς τῆς.

Καθίσταμε σ' ἕνα πέτρινον πάγκο. Ἦτανε Μάρης, ἡ μυροῦδιὰ τῶν λουλουδιῶν γέμιζε τὸν ἀέρα ἕνας ὠραῖος ἦλιος περνοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ φύλλα καὶ μᾶς στέλιζε μὲ μεγάλες φωτινὲς σταλαγματιές. Τὸ μαῖρο φῶρεμα τῆς Castris φαίνονταν ὅλο φωτισμένο. Τὸ περιβόλι ἦτανε ἀδειο, ἀπὸ μακρὰ ἀκούγονταν ὁ κρότος τῶν ἀμαξιθῶν.

— Ἐξηγήσατέ μου λοιπόν, εἶπα στὸ παλῶ χορευτῆ, τί ἦτανε τὸ μενουέτο;

Ἀνατρίχισσε. Τὸ μενουέτο, κύριε, εἶνε ἡ βασίλισσα τοῦ χοροῦ.

γῶρου, ἐχρησιμοποίησε τὴν κερυνοδόλον εὐγλωττίαν του, ὅπως πατάξῃ τοὺς συκοφάντας καὶ ἀπαλλάξῃ τὴν κατηγορουμένην ἐκ τῆς καταδίκης. Ἐπεθύμει, φαίνεται, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει νὰ καθάρῃ τὸ μέτωπον τῆς φίλης του ἐκ τοῦ στυγεροῦ στίγματος, ὅπερ ἐπειράθησαν νὰ τῇ προσάψωσιν οἱ ἀμείλικτοι ἀντίπαλοί του.

ΔΑΚΤΥΛΑ ΚΑΙ ΔΑΚΤΥΛΙΔΙΑ

Ἡ τέχνη τῆς ἐκλογῆς δακτυλιδιωῶν εἶναι τέχνη ἐντελῶς γυναικεῖα, ἡ ὅποια τότε μόνον ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν σκοπὸν της, ὅταν εἰξεύρωμεν τί πρέπει νὰ εἶναι τὸ δακτυλίδι διὰ τὸ χέρι. Ἐὰν ἡ καλαισθησία εἶναι σήμερον ὁ καλλίτερος ὀδηγός, διὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν δὲν εἶναι ὅμως ὀλιγώτερον ἐνδικερόν νὰ ἡξεύρωμεν πῶς αἱ παλαιαὶ γυναῖκες ἐξέλεξαν καὶ ἡγάπων τὰ δακτυλῖα των. Οἱ πολῦτιμοι λίθοι ἔχουν καὶ αὐτοὶ ἱστορίαν ἀξίαν τοῦ σεβασμοῦ, ὃν ἀπονεμόμενοι εἰς τὰ πράγματα τοῦ παρελθόντος. Οἱ αἰῶνιοὶ αὐτοὶ τῆς γῆς λίθοι ἐστόλισαν πολλὰ εὐθραστα δάκτυλα καὶ μᾶς διδάσκουν κατὰ τρόπον ἐντελῶς ἰδικόν των τὴν μεταιότητά τοῦ καιροῦ, ποῦ περνᾷ καὶ τῶν πραγμάτων ποῦ ἦσαν ὠραῖα.

Ἄλλ' ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰ χέρια, διὰ τὸν στολισμὸν τῶν ὀπίων ἐπενοήθησαν τὰ δακτυλῖδια. Τὸ χέρι ὡς καθρέ-

Ἀπὸ τότε ποῦ δὲν ὑπάρχουν πλέον βασιλῆδες δὲν ὑπάρχει καὶ μενουέτο.

Καὶ ἄρχισε μὲ πομπώδη λόγια, τὸν ὕμνον τοῦ χοροῦ αὐτοῦ. Τὸν παρεκάλεσα νὰ μοῦ περιγράψῃ τὰ βήματα, τίς κινήσεις, τίς στάσεις του.

Καὶ ἔξαφνα γυρίζοντας πρὸς τὴν ἀρχαία σύντροφον του, ἡ ὅποια στέκονταν σιωπηλὴ καὶ σκεπτικὴ:

— Λίτζα, θέλεις, θέλεις νὰ εἶσαι ἄρκετὰ καλὴ, θέλεις νὰ δεῖξουμε στὸν κύριον, τί ἦτανε τὸ μενουέτο;

Γύρισε τὰ ἀνήσυχα μὰτιά της πρὸς ὅλα τὰ μέρη, ἔπειτα σηκώθηκε χωρὶς νὰ πῆ λέξη καὶ ἦρθε καὶ στάθηκε μπροστά του.

Τότε εἶδε κατὰ ποῦ δὲν θὰ ξεχάσω ποτέ--

Πηγαίνονταν μὲ παιδικὰ κινήματα, χαμογελοῦσαν, ἔκριναν ὑποκλίσεις, πηδοῦσαν σᾶν ἀρχαῖες κοῦκλες ἢ ὅποιες χόρευαν μὲ ἕνα ἀρχαῖο μηχανισμό.

Καὶ τοὺς κύτταξα, μὲ τὴν καρδία τραχημένη μὲ περίεργες ἐντυπώσεις, μὲ τὴν ψυχὴ συγκινημένη ἀπὸ μεγάλη μελαγχολία. Μοῦ φαίνονταν πῶς ἔβλεπα ἕνα θέαμα λυπηρὸ καὶ κωμικὸ μαζῆ. Εἶχα διαθέση νὰ γελᾶσω καὶ νὰ κλάψω.

Ἐξαφνα σταμάτησαν εἶχανε τελειώσει τὴν φυγούρα τοῦ χοροῦ. Γὰ μερικὰ δευτερόλεπτα ἔμειναν ὀρθοὶ ὁ ἕνας μπροστά στὸν ἄλλο, ἔπειτα φιλήθησαν κλαίγοντας. Ἐφυγα, ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μέρες γιὰ τὴν ἐπαρχίαν. Δὲν τοὺς ξαναεἶδα πλεῖα. Ὅταν ξαναγύρισα στὸ Παρίσι ἔπειτα ἀπὸ δύο χρόνια, εἶχανε χαλάσει τίς δεντροστοιχίαις. Τί εἶχανε ἀπογίνει χωρὶς τὸ ἀγαπημένο τους περιβόλι; Εἶχανε πεθάνει; Τριγυρίζουνε στοὺς νέους δρόμους σᾶν ἐξόριστοι χωρὶς ἐλπίδα;

Χορεύουνε ἀκόμη, ἕνα φανταστικὸ μενουέτο, γελοῖα φαντάσματα, μετὰ τὸ στα κυπαρίσια, ἀνάμεσα στοὺς δρόμους τοὺς πατριγυρισμένους ἀπὸ τάφους.

Ἡ ἐνθύμηση τους, μὲ ἄκολουθεῖ μὲ βασανίζει, μένει μέσα στὴν ψυχὴ μου σᾶν μίαν πληγὴν. Γιτί;

Δὲν ξέρω τίποτα.

Θὰ βρῆτε ἴσως αὐτὸ γελοῖο βέβαια.

(Guy de Maupassant).

πτως ἀνανακλῆ τὸν χαρακτῆρα, λέγει ἕνα ρητόν. Κάθε συγχίνης ἐσωτερικῆ ἐξωτερικεύεται εἰς τὰς πυρετώδεις κινήσεις τῶν δακτύλων. Ἐνῶ ὅταν ἡ ψυχὴ ἠρεμεῖ, τὸ χέρι προσλαμβάνει τὴν ἠρεμον ἡσυχίαν ἐνὸς κομφοτεχνήματος. Ἡ σκέψις τὸ ὠθεῖ ὀρμεμφίτως πρὸς τὸν κρόττον, ὡς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ στηρίξῃ ὀλίγον τὴν κεφαλήν, τὴν ὁποίαν ἡ σκέψις βασανίζει.

Ταχὺ εἰς κινήσεις τὸ χέρι ἔχει ἐνίοτε πτερὰ, ἄλλοτε κυματίζει ἠρεμα καὶ ἡ ἀφή του εἶναι ἀπαλὴ ὡς ἀνθους. Εἶναι πηγὴ θωπειῶν καὶ ὀνείρων καὶ μεσάζων πάντοτε τῆς συγγνώμης καὶ τῆς ἀγάπης. Τὰ δάκτυλα εἶναι τὸ κομψότερον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἐπλασεν ὁ δημιουργὸς καὶ τὰ νύχια ἔχουν δανεισθῆ τὸ κάλλος τῶν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα κοράλλια.

Ἄλλως τε ἡ παράδοσις τοῦ χερσιοῦ εἶναι ὠραία καὶ ποιητικὴ:

«Ὁ θεὸς ἐπῆρε τὴν πλέον μαλακὴν καὶ ἀβρὰν ἀργίλον καὶ τὸ ἀγνότερον ἀπὸ τὰ λευκορρόδινα χρώματα καὶ ἐπλασε ἕνα καλλιτέχνημα εὐθραυστον, μυστηριώδες καὶ θωπευτικόν, τὸν δάκτυλον τῆς γυναικός. Τὸ ἐπλασε διὰ νὰ ἐγγίξῃ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ δεικνύῃ τὸν οὐρανόν...»

Ἄμα ἐπλασε τὸ θαυμάσιον αὐτὸ πρᾶγμα, τὸ ἔδειξεν εἰς τοὺς ἀγγέλους τοῦ ὡς ἀριστοῦργημα τέλειον καὶ ἔπειτα ἀπεκοιμήθη διὰ νὰ ξεκουρασθῆ.

Ὁ διάβολος τότε ἐξύπνησε εἶδε τὸ ἀριστοῦργημα, τὸ ἐζήλευσε καὶ μειδιῶν ἔθεσεν εἰς τὸ ἄκρον αὐτοῦ τὸ νύχιον.

«Ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τότε ἐζήτησε» τὰ πολυτιμότερα μέταλλα καὶ τοὺς πλέον ἀκριβοὺς λίθους διὰ νὰ στολίσῃ τὸ καλλιτέχνημα αὐτὸ τοῦ θεοῦ. Καὶ ἀπὸ τότε ἐπενοήθησαν τὰ δακτυλίδια.

Ἄλλ' ἄρα γε ὑπάρχει σχέσις μεταξὺ τοῦ δακτυλιδιοῦ καὶ τῆς φερούσης αὐτὸ χερός. Ὅλοι λέγουν ναι. Καὶ ὅλοι εἶναι σύμφωνοι νὰ ὀρίζουν δακτυλίδια λεπτὰ καὶ μικρῶν σχημάτων διὰ χερία λεπτὰ καὶ δακτυλίδια μεγάλων λίθων καὶ σχεδίων διὰ χερία μεγάλα. Ἡ κ. Lautli ἡ ἐγγονὴ τῆς Georges Sanl' εἰδικῶς ἀσχοληθεῖσα εἰς τὰς σχέσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν μεταξὺ δακτυλιδιοῦ καὶ χερός ἀποφάνεται ὅτι τὸ δακτυλίδι ἐκτείνει τὰς δικαιοδοσίας του ἐπὶ ὅλου τοῦ ἀτόμου ἀκόμη καὶ ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ φέροντος αὐτό. Καὶ δι' αὐτὸ νομίζει ὅτι τὰ δακτυλίδια πρέπει νὰ εἶναι διάφορα διὰ τοὺς ἀνθρώπους τῶν αἰθουσῶν τῶν θεάτρων, τῶν γραμμάτων, τῶν καλλιτεχνῶν κ.τ.λ.

Μετὰ τὰ δακτυλίδια ἔρχονται οἱ λίθοι. Ἄνθη αὐτοὶ τῶν σπλάγγων τῆς γῆς εἰλκυσαν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀνθρώπου εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὡς τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν, τῶν ὁποίων θὰ ἐπίστευε τις ὅτι ἀνελύθη ἡ ψυχὴ εἰς τοὺς λίθους, τὸσον ἀρμονικὰ ἀντανακλοῦν εἰς τὴν λάμπιν τῶν ὅλα τὰ χρώματα τῶν ἀνθέων.

Δώδεκα λίθοι ἐστόλιζαν τὰς χεῖρας τοῦ μεγάλου ἱερέως τῶν Ἑβραίων, συμβολίζοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἦσαν: τὸ τοπάτσι, τὸ σμαράγδι, ὁ φασιόλιθος, ὁ ἱάσπις, ὁ σάφειρος, ὁ λιγούριος, ὁ λαμπτήρ, ὁ ἀχάτης ὁ ἀμέθυστος, ὁ χρυσολίθος, ὁ ὄνυξ καὶ ὁ βερούλιος. Ἦσαν οἱ πολυτιμότεροι λίθοι τῆς ἐποχῆς. Ἐνῶ οἱ ἀπαντῶντες συχνότερα εἰς τοὺς αἰγυπτιακοὺς σαρκοφάγους: εἶνε ὁ κυανοῦς (turquoise) ὁ χρυσοπράσινος, ὁ στακτοπράσινος, τὸ τοπάτσι, ὁ ὄνυχιτης, καὶ τὸ σμαράγδι, τὸ ὁποῖον εὕρισκετο εἰς τὸ μεταλεῖον τοῦ ὄρους Σινᾶ.

Τὸ χρῶμα καθενὸς ἀπὸ τοὺς λίθους αὐτοὺς ἀνταπεκρίνετο εἰς μίαν θεότητα. Εἰσῆχθησαν εἰς Ρώμην μετὰ τὴν κατάστασιν τῶν λαῶν αὐτῶν, ἡ ἀναγέννησις δὲ ἐπενόησε τὸν πολλαπλασιασμὸν τῆς λάμπσεως καὶ τῶν ἀκτίνων τῶν διὰ τοῦ πελεκήματος.

Διὰ τὰς ιδιότητας καὶ ἀρετὰς τῶν θὰ ὀμιλήσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον.

Λουίζα Σαβιῆ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ἦλθεν, ἐνίκησε καὶ φεύγει. Ἐνίκησε βεβαίως τὸν μισοπατριωτισμὸν μας, ἐνίκησε τὴν μανίαν μας νὰ ὑποτιμῶμεν ὅ,τι μέγα καὶ ἔξοχον ἔχομεν ἰδικόν μας, καὶ νὰ θαυμάζωμεν τὰς ξένας ἐπιστημότητας.

Τὸ ἄσμα του ἔθελξε καὶ τοὺς πλέον δυσκόλους ἐγοήτευσε καὶ τοὺς πλέον ἀπαιτητικούς. Ἡ τέχνη του ἐξετιμήθη, μία τέχνη μεγάλου διδασκάλου καὶ μεγάλου ἀοιδοῦ.

Δυστυχῶς δὲν τὸν ἠκούσαμεν εἰς τὸ θέατρον, δὲν τὸν ἠκούσαμεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὅπου ὁ ἄριστος ἠθοποιὸς διαφάνεται ὑπὸ τὸν γλυκὺν καὶ τέλειον ἀοιδόν, ὅπου ἡ φωνὴ ἡ μεταλλικὴ, ἡ διαυγὴς ὡς κρύσταλος διερμηνεύει μὲ δύναμιν πρωτοφανῆ κάθε πάθος καὶ κάθε ἔξαρσιν τῆς ψυχῆς.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅτι θὰ ἔχουμεν τότε τὴν τύχην νὰ τὸν ἀκούσωμεν εἰς τὸ θέατρον μὲ θίασον κατηρτισμένον ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἄξιον νὰ συνεργασθῆ μαζῆ του.

Η ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΤΟΥ ὨΔΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁ Πειραιεὺς ἔχει μόνον ἀπέκτησεν ἴδιον ὠδεῖον, ἀλλὰ ἔχει καὶ τὴν τιμὴν νὰ ἔχῃ καθηγήτριαν τοῦ ἄσματος μίαν ἑλληνίδα, διαπρεπῆ μουσικόν, πτυχιούχον τοῦ Ὠδείου τῆς Νεαπόλεως.

Ἡ κ. Λεφάκη, τῆς ὁποίας ἠκούσαμεν καὶ ἐθαυμάσαμεν τὸ ἄσμα καὶ διὰ τὴν τέχνην καὶ διὰ τὴν ὠραιότητα τῆς φωνῆς εἶναι ἐνδεδειγμένη νὰ εὐεργετήσῃ καὶ τὰς Ἀθήνας ἀκόμη, ἐὰν καὶ ἐδῶ ἀποφασίσῃ νὰ καταρτίσῃ COURTS Ὠδίκης. Πολλοὶ γονεῖς, οἱ ὁποῖοι δυσκολεύονται νὰ στεῖλουν τὰς θυγατέρας τῶν εἰς τὸ Ὠδεῖον, θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς ἀνὰ δύο καὶ τρεῖς μαζῆ νὰ ἔχουν τὴν εὐκολίαν τῶν τοιούτων μαθημάτων. Ὡστε ἡ κ. Λεφάκη δύναται, νομίζομεν, ἀπὸ τοῦδε νὰ δέχεται πρὸς ἐγγραφὴν τοιαύτας μαθητριάς. Ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» δέχεται τοιαύτας δηλώσεις μαθητριῶν, ὅπως ἐπιμένῃ ἵνα ἡ διαπρεπὴς καθηγήτρια καταρτίσῃ τοιαῦτα μαθήματα.

ΝΕΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ὁ γνωστὸς ποιητὴς κ. Π. Συνοδινός, ὁ ὁποῖος καὶ γέρον ἀκόμη ἔχει τὴν διαθέσιν καὶ τὴν δύναμιν νὰ ψάλλῃ, ἀγγέλλει νέαν ἔκδοσιν ποιημάτων του, τὰ ὁποῖα συνιστῶμεν εἰς τὰς κ. κ. ἀναγνωστριάς μας. Θὰ προστεθοῦν καὶ αὐτὰ εἰς τὴν πληθὺν τῶν χιλιάδων στίχων τοὺς ὁποῖους ὁ γηραιὸς ἐργάτης τῶν γραμμάτων ἐφιλοτέχνησεν εἰς τὴν ζωὴν του.

ΠΟΥ ΤΑΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΣΑΣ

Κάθε συνοικία καὶ κάθε κέντρον καὶ κάθε πτέρυξ τῆς πόλεως ἔχει καὶ τὸν ἐκλεκτόν της διὰ τὰς προμηθείας τῶν τροφίμων, διὰ τὸ βούτυρον καὶ τὸν καφφέ καὶ τὴν ζάχαριν καὶ τὸ ρύζι καὶ ὅλα τὰ εἶδη τῶν ἐδωδίων. Ἀπὸ τὴν πλατεῖαν τῆς Ὀμονοίας καὶ κάτω, ὅλης τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς καὶ τῆς συνοικίας Γερανίου τὰ σκῆπτρα ἔχει ὁ παντοπώλης κ.

Ι. Πολιτεόπουλος

ὁ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Δεληγεώργη καὶ Κεραμεικοῦ, ὁ προμηθευόμενος ὅλα τὰ εἶδη τοῦ καταστήματός του, καφφέ, ζάχαριν, βούτυρον, ρύζι, πάστες, τυριά, φασόλια, φακές, χαβιάρια, ὄχι ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, ἀλλὰ κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀγοράς.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ποιότης τῶν εἰδῶν του εἶναι ἐκλεκτὴ καὶ αἱ τιμαὶ του κατώτεροι παντὸς συναγωνισμοῦ καὶ οἱ τρόποι του καλοὶ καὶ νοικοκυρευμένοι, ὥστε νὰ πρακτοῦν ἀμέριστον τὴν ἐκτίμησιν τῶν κυριῶν, αἱ ὁποῖαι ψονίζουν ἀπὸ τὸ κατάστημά του.